

BRUK AV RESERVERTE KONTRAKTER I KOMMUNENS ANSKAFFELSER

Sammendrag

I samsvar med konsernovergripende anskaffelsesstrategi og privat forslag om bruk av reserverte kontrakter anbefaler byråden for finans at det gis sentrale føringer for anskaffelsesområder der kommunen skal ta i bruk forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) § 3-12 ved å reservere kontrakter til bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser. Det anbefales å fokusere på innkjøpsområder hvor flere bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser allerede er etablert, og det er rimelig å anta at det vil være godt grunnlag for konkurranse.

Saksfremstilling

I saken redegjøres det for hvordan kommunen aktivt kan benytte reserverte kontrakter for bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser, jf. bystyrets vedtak av 17.11.2010, sak 377.

Regelverket om offentlige anskaffelser skal sikre at offentlige midler blir best mulig utnyttet gjennom kostnadseffektive innkjøp. Av de grunnleggende prinsippene i § 5 i lov om offentlige anskaffelser fremkommer blant annet at en anskaffelse skal så langt det er mulig være basert på konkurranse, og at oppdragsgiver skal sikre at hensynet til forutberegnelighet, gjennomsiktighet og etterprøvbarehet ivaretas gjennom anskaffelsesprosessen. De grunnleggende prinsippene gjelder alle anskaffelser.

Regelverket om offentlige anskaffelser har sterkt fokus på hvordan det offentlige skal tenke helhetlig innenfor anskaffelsesområdet, og har derfor åpnet for at det kan tas hensyn til samfunnsmessige krav i anskaffelsene. Dette er tett knyttet til lovens (LOA) formålsbestemmelse i §1 *Formål*, hvor det heter:

"Loven og tilhørende forskrift skal bidra til økt verdiskapning i samfunnet og sikre mest mulig effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling. Regelverket skal også bidra til at det offentlige opptrer med stor integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenelig måte."

2. Nærmere om regelverket

Det fremgår av forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) § 3-12 om reserverte kontrakter at *"Oppdragsgiver kan begrense konkurransen til virksomheter hvor flertallet av de berørte ansatte er funksjonshemmede, og arten eller omfanget av deres handikap innebærer at de ansatte ikke kan utøve arbeid på ordinære vilkår. Dersom oppdragsgiver benytter denne muligheten, må det opplyses om dette i kunngjøringen."*

Konkurransen kan med andre ord begrenses til bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser, men det understrekes at konkurransen for øvrig må gjennomføres i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser. Dette betyr blant annet at kontraktens gjenstand og verdi avgjør utlysningens område og konkurranseform.

Alle bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser i markedet som oppfyller kravene i FOA § 3-12 kan delta i konkurranser om reserverte kontrakter. Dette betyr at de bedriftene med tilrettelagte arbeidsplasser som Oslo kommune har eierskap i må kunne forvente å måtte konkurrere om kontrakter med tilsvarende bedrifter nasjonalt eller internasjonalt i konkurranser om reserverte kontrakter.

3. Konkretisering av aktuelle områder innenfor vare- og tjenester som kan være aktuelle for bruk av reserverte kontrakter – jf. vedlegg

Byråden har vurdert om det skal gis sentrale føringer for anskaffelsesområder der kommunen kan ta i bruk FOA § 3-12 ved å reservere kontrakter til bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser.

Muligheten til å reservere kontrakter må i hver enkelt anbudskonkurranse vurderes opp mot markedsforholdene innenfor den enkelte gruppe produkter eller tjenester. Dersom det ikke kan oppnås tilfredsstillende konkurranse innenfor den enkelte gruppe, må det antas at mulighetene for en vellykket anskaffelse er liten ved å reservere kontrakten. I slike tilfeller vil ressursbruken kunne øke ved å reservere kontrakten fordi man regelmessig må kunngjøre konkurransen på ny på ordinære vilkår. Det vil derfor være hensiktsmessig å fokusere på innkjøpsområder hvor flere bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser allerede er etablert, og det er rimelig å anta at det vil være godt grunnlag for konkurranse. Det er, slik byråden ser det, 2 kategorier som peker seg ut hvor det antas at en oppnår en vellykket konkurranse. Den første kategorien er ved anskaffelse av vare- og tjenestekområder innenfor:

- Trykking, kopiering og ferdigstilling av grafisk materiell
 - En rammeavtale bør begrenses til enkelte typer oppdrag innenfor denne tjenestekategorien, for eksempel kopieringsoppdrag og trykking av enkle brosjyrer
- Pakking, emballering, konvoluttering, masseutsendelse
 - De aktuelle bedriftene opplyser om at dette er oppdrag som passer for å sysselsette de svakeste gruppene, og at det derfor er et jevnt behov for slike oppdrag.
- Fruktordninger (fruktabonnement)
 - Fruktkurver av ulike størrelser og leveringsfrekvenser

På denne bakgrunn foreslår byråden for finans at det innenfor nevnte kategori alltid skal gjennomføres konkurranse som en reservert kontrakt (FOA § 3-12). Først dersom dette ikke lykkes, gjennomføres en ny ordinær konkurranse i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser.

Innenfor den andre kategorien foreslår byråden for finans at det alltid skal vurderes på forhånd før kunngjøring hvorvidt en skal begrense konkurransen til en reservert kontrakt (FOA § 3-12) eller som en ordinær konkurranse. Kategorier innenfor vare- og tjenestekområder som peker seg ut er:

- Catering
 - Mat til møter og selskaper
- Dekkhotell
 - Lagring og vask av bildekk
- Distribusjon/transportoppdrag og fast, rutinemessig varetransport
 - Enkle transportoppdrag
- Enkle monteringsoppdrag
 - Sammensetting av løse moduler, elektriske produkter og lignende
- Produksjon av skilt
 - Informasjonsskilt, skilt til innendørs bruk og fasadeskilt
- Søm/reparasjoner/tekstiltrykk
 - Profilering og gardinsøm

For å sikre konkurranse om kommunens innkjøp, samt sikre at bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser har kapasitet til å dekke kommunens behov, kan det være hensiktsmessig å fokusere på vare- og tjenesteområder som beskrevet ovenfor. Dette er innkjøpsområder hvor flere bedrifter allerede er etablert, og det er rimelig å anta at det vil være godt grunnlag for konkurranse.

Opplistingen av relevante områder for oppdrag til bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser utelukker ikke at kommunen kan ha reserverte kontrakter innenfor andre innkjøpsområder der dette er hensiktsmessig.

Utviklings- og kompetansetaten (UKE) har vært i kontakt med andre kommuner som har innført tilsvarende vedtak om reserverte kontrakter. Erfaringer viser at vedtak om bruk av reserverte kontrakter ikke automatisk fører til at bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser får flere oppdrag. Det kan være flere årsaker til dette, for eksempel at bedriftene ikke har kapasitet til å betjene hele kommunen alene. I tillegg kan det være grunn til å anta at bedriftene trenger mer kunnskap om hvordan de leverer tilbud i en offentlig anskaffelse.

Lover og regelverk, tidligere vedtak

Byrådet vedtok 11.03.2010, sak 1023, konsernovergripende strategi for Oslo kommunes anskaffelser for perioden 2010-2012.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Konkurranser om reserverte kontrakter må gjennomføres på vanlig måte i henhold til regelverket, og man kan derfor ikke avlyse eller trekke konkurransen fordi man mener tilbudene ikke er gode nok, eller at man kunne fått bedre pris på det åpne markedet. (Dette er forutsatt at man har mottatt mer enn ett gyldig tilbud).

Det kan være vanskelig å si noe konkret om hvilke konsekvenser reserverte kontrakter vil få for kostnadsnivået på kontraktene, da det vil være flere forhold som virker inn. Det vil for eksempel være rimelig å anta at kostnadene for flere av de utpekte vare- og tjenesteområdene kan bli noe høyere, spesielt i en overgangsperiode inntil konkurransen blant bedrifter med tilrettelagte arbeidsplasser øker.

Vedtakskompetanse

Byrådet er i henhold til "Reglement for byrådet" § 3 -1 fjerde ledd, endret 10.02.2003, sak 53, delegert myndighet til å vedta administrative regelverk som omhandler støttefunksjoner for administrasjonen.

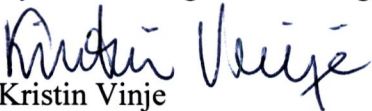
Byråden for finans innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

1. Ved anskaffelser av varer og tjenester som nevnt nedenfor skal det alltid gjennomføres konkurranse som en reservert kontrakt i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser § 3-12. Først dersom dette ikke lar seg gjennomføre, gjennomføres en ny ordinær konkurranse i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser. De aktuelle områdene er som følger:
 - Trykking, kopiering og ferdigstilling av grafisk materiell
 - Pakking, emballering, konvoluttering, masseutsendelse
 - Fruktdordninger (fruktabonnement)

2. Ved anskaffelser av varer og tjenester som nevnt nedenfor skal det alltid vurderes før kunngjøring hvorvidt en skal begrense konkurransen til en reservert kontrakt i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser § 3-12, eller utlyse som en ordinær konkurranse. De aktuelle områdene er som følger:

- Catering
- Dekkhotell
- Distribusjon/transportoppdrag og fast, rutinemessig varetransport
- Enkle monteringsoppdrag
- Produksjon av skilt
- Søm/reparasjoner/tekstiltrykk

Byrådsavdeling for finans og næring, den 21 JUNI 2011

Kristin Vinje

Vedlegg tilgjengelig på Internett: Aktuelle innkjøpsområder for reserverte kontrakter
Vedlegg ikke tilgjengelig på Internett: Ingen